

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för statsvetenskap

1SK179 Hållbar utveckling och internationell rätt, 60 högskolepoäng
Sustainable Development and International Law, 60 credits

Huvudområde

Statsvetenskap

Ämnesgrupp

Statsvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för samhällsvetenskap 2015-01-21

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2015

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Efter avslutad kurs skall studenten kunna:

- redogöra för grunderna i de system i internationell rätt som reglerar samverkan mellan olika stater såväl som mellan stater och individer.
- beskriva den internationella rättens källor och karaktär, samt självständigt och kritiskt reflektera över och analysera problemområden inom internationell rätt och hållbar utveckling.
- beskriva de mänskliga rättigheternas historiska utveckling och nutida tillämpning.
- vetenskapligt och självständigt analysera diskriminerande och kränkande sociala, politiska, religiösa och kulturella värderingar och attityder, samt kunna omformulera, tolka och översätta dem i enlighet med den anda och rättsliga innebörd som kännetecknar internationell rätt och de mänskliga rättigheterna.
- självständigt tillämpa fördjupade kunskaper om teorier och metoder genom att i ett vetenskapligt uppsatsarbete formulera och avhandla ett problem.

Kursen består av sju delkurser. Delkurserna 1, 2, 3, 6 och 7 är obligatoriska. Delkurserna 4 och 5 är valbara, av vilka studenten ska välja en.

Delkurs 1. Introduktion till internationell rätt (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

- förstå grundkunskapen om olika principer, normer, institutioner och beslutsfattande inom internationell rätt
- förstå relationen mellan internationell rätt och nationell rätt
- ha kunskap att förstå och analysera grundprinciperna och reglerna inom internationell rätt samt ha kunskapen att tillämpa dem professionellt på riktiga situationer och omständigheter.

Delkurs 2. Internationell rätt om mänskliga rättigheter (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

- förstå grunderna till rättsaspekterna av de mänskliga rättigheterna
- ha kunskap om nuvarande system och system i utveckling, lagar och normer för skyddandet av mänskliga rättigheter i världen i dag, på internationell, regional och nationell nivå
- förstå relationen mellan internationella mänskliga rättigheter och nationella rättssystem
- ha kunskapen att kritiskt, vetenskapligt och självständigt analysera diskriminerande och kränkande sociala, politiska, religiösa och kulturella värderingar och attityder, samt kunna omformulera, tolka och översätta dem i enlighet med andan och den rättsliga innebörden i internationell rätt och de mänskliga rättighetsreglerna

Delkurs 3. Mänskliga rättigheter i ett historiskt, filosofiskt och teoretiskt perspektiv (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

- redogöra allmänt för skapandet och utvecklandet av idéer och praxis om rättigheter och skyldigheter under olika tider och på olika platser, samt den dialektik som olika krafter i samhället har som arbetar antingen för eller emot detta
- placera idéer och praxis för mänskliga rättigheter i globala och lokala perspektiv, samt kunna kritiskt diskutera de historiska och filosofiska kontroverser som omgärdar frågan om mänskliga rättigheter/skyldigheter
- ur ett historiskt och filosofiskt perspektiv känna igen hur rättigheter och skyldigheter har samverkat med maktpolitik och maktlöshet, ekonomi och kultur
- tillämpa kunskap om mänskliga rättigheter inom nya områden relaterade till mänskliga rättigheter, t.ex. kvinnor, kön, minoriteter, ursprungsbefolkningar och stamfolk, homosexuella, etc. och hur uppkomsten av en kultur för mänskliga rättigheter är möjlig
- redogöra för grunderna inom historien och filosofin och ha förberett sig för vidare studier om mänskliga rättigheter

Delkurs 4. Terrorism – ett multidisciplinärt perspektiv (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

- redogöra, definiera och diskutera fenomenet terrorism i en bredare bemärkelse och med ett tvärvetenskapligt angreppssätt,
- beskriva grunden, karaktären och uttrycken i modern terrorism.
- analysera terrorism ur olika perspektiv – fred, mänskliga rättigheter och genusperspektiv

Delkurs 5. Introduktion till internationell ekonomisk rätt, handelsrätt och investeringsrätt (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- förklara grundprinciperna och grundreglerna samt olika rättsaspekter inom internationell ekonomisk rätt, handelsrätt och investeringsrätt
- redogöra för den tidigare samt den utvecklade organisationsstrukturen inom dessa juridiska fält på internationell, regional och nationell nivå
- beskriva den påverkan internationell rätt har på globaliseringsprocessen inom ekonomi och handel
- beskriva olika konfliktlösningsinstitutioner, t.ex. Internationella skiljedomstolen och WTO
- tillämpa rättsnormer och principer i både offentlig och privat sektor

Delkurs 6. Internationell rätt och hållbar utveckling (15 hp)

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för den utveckling inom miljö, mänskliga rättigheter och ekonomi som har lett till en utveckling mot en integrerad, överlappande och balanserad struktur för internationella rättsnormer och rättsprinciper på nationell, regional och internationell nivå och skapat ett nytt rättsområde – lagstiftning för hållbar utveckling
- förklara de existerande och framväxande rättsprinciper och rättsnormer för hållbar utveckling som finns på internationell, regional, nationell och lokal nivå
- beskriva konceptet hållbar utveckling genom att fokusera på fyra huvudområden: ekonomi, miljö, mänskliga rättigheter och genus, och relatera dem till relevanta grundläggande lagar
- beskriva de grundläggande rättsprinciperna inom handels- och kommersiell rätt och miljö- och människorättslagar för att applicera och implementera dessa rättsnormer, rättsprinciper och utövning inom hållbar utveckling inom både privat och offentlig sektor

Delkurs 7. Uppsats, internationell rätt och hållbar utveckling (15 hp)

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

- tillämpa den tvärvetenskapliga kunskap som studierna på grundnivå har givit
- definiera ett problem och genomföra en studie
- skriva en vetenskaplig uppsats som följer metodologin för akademiskt uppsatsskrivande
- presentera examensarbetet muntligt
- kritiskt granska andra studenters uppsatser och opponera på dem vetenskapligt
- kritiskt och självständigt analysera frågeställningarna, formulera policys och strategier och tillämpa dessa strategier både på offentlig och privat sektor

Innehåll

Huvudtemat i kursen är hur hållbar utveckling är reglerad genom internationell rätt. Kursen är multidisciplinär och intradisciplinär.

Konceptet hållbar utveckling behandlas huvudsakligen genom tre dimensioner, dvs. mänskliga rättigheter (sociala och politiska aspekter), miljö och ekonomi.

Kursen pågår under två terminer (höst och vår). Höstterminen består av fyra delkurser och vårterminen består av två delkurser.

Delkurs 1. Introduktion till internationell rätt (7,5 hp)

Följande teman och ämnesområden inom internationell rätt kommer att behandlas:

- Utvecklingen av internationell rätt genom historien och dess relevans i dagens internationella världsordning både ur ett traditionellt perspektiv och ur ett

- genusperspektiv
- Teorier och frågeställningar inom internationell rätt
- Källor till internationell rätt
- Stater, internationella organisationer och individer inom internationell rätt
- Ytterligare teman som är viktiga områden inom internationell rätt, t.ex. krigs- och fredsrätt, internationell miljö rätt och mänskliga rättigheter kommer också att diskuteras
- Frågor om mänskliga rättigheter ur ett perspektiv av jämställdhet mellan könen

Delkurs 2. Internationell rätt om mänskliga rättigheter (7,5 hp)

Kursen kommer att täcka källorna till, och karaktären i, internationella regelverk om mänskliga rättigheter, anknyttande rättsprocesser och relationen mellan dessa internationella regler och individer, organisationer och stater. Ideologiska och kulturella perspektiv kommer att diskuteras, samt källor till våld, Förenta Nationerna, regionala och nationella system, kvinnors rättigheter, barns rättigheter, minoriteters rättigheter och icke-statliga organisationers roll. I kursen kommer frågor om de mänskliga rättigheterna ur ett perspektiv av jämställdhet mellan könen att diskuteras och granskas.

Delkurs 3. Mänskliga rättigheter i ett historiskt, filosofiskt och teoretiskt perspektiv (7,5 hp)

Kursen följer den historiska och filosofiska utvecklingen inom mänskliga rättigheter på ett övergripande plan, men belyser även frågor i modern historia där rättigheterna för etniska, religiösa och andra minoriteter har varit utsatta, likväl som genus och kvinnors rättigheter etc. Kursen betonar den framväxande praxis och de intellektuella debatter som har följt begreppet i modern historia. Rollen som olika aktörer har, stater, individer, och speciellt den roll politiska och sociala rörelser haft med exempel från olika delar av världen, såsom Asien, Amerika, Afrika och Europa. Kursen är huvudsakligen indelad i två delar: en del fokuserar på den historiska aspekten av hur idén om mänskliga rättigheter har utvecklats i samhället med hjälp av ett långtidsperspektiv som sträcker sig från forntiden och framåt, men fokuserar på de senaste 250 åren. Den följer spridningen av idéerna från 1700-talet fram till i dag. Den andra delen handlar om de filosofiska aspekterna av mänskliga rättigheter. Vilka är rättigheterna och skyldigheterna? Hur påverkar och förändrar olika religioner, kulturer, teorier och ideologier utvecklingen av de moderna mänskliga rättigheterna? Kursen ger studenterna möjlighet att konfrontera enklare etiska och intellektuella frågeställningar och kontroverser, om tanken och praxisen inom mänskliga rättigheter. Kursen följer den uppkomna debatten både med avseende på de som hävdar att det ska finnas en universell samling mänskliga rättigheter, och de som säger att de ska vara kulturspecifika eller att de till och med är oförenliga med särskilda ideologiska eller religiösa läror.

Delkurs 4. Terrorism – ett multidisciplinärt perspektiv (7,5 hp)

Delkursen behandlar följande aspekter:

1. Definition av terrorism: internationell rätt och ett människorättsperspektiv
2. Grunden till terrorism:
  - Ett historiskt och psykologiskt perspektiv
  - Internationell ekonomi och rättsperspektiv
  - Internationellt krishanteringsperspektiv
  - Uppfattningar, känslor och beslut under och efter en terroristattack
  - Media och kommunikationsperspektiv

Delkurs 5. Introduktion till internationell ekonomisk rätt, handelsrätt och investeringsrätt (7,5 hp)

Följande delar av ekonomisk rätt, handelsrätt och investeringsrätt kommer att avhandlas i kursen:

- Internationell ekonomisk rätt
- Internationell handelsrätt
- Internationell immaterialrätt
- Internationell konkurrensrätt
- Internationell kommersiell tvistlösning
- Internationellt investeringsskydd

Delkurs 6. Internationell rätt och hållbar utveckling (15 hp)

Huvudteman i kursen är grundläggande miljö rätt, handels och kommersiell rätt och mänskliga rättigheter (på internationell, regional och nationell nivå). Dessa teman kommer att innehålla följande ämnesområden, alla relaterade till hållbar utveckling:

- Land: användning och förvaltning av naturresurser, jordbruk, skog, biologisk mångfald i olika ekosystem och problem med ökenspridning
- Användning av vattenresurser: inverkan av mänskliga aktiviteter och krav, skydd och förvaltning av vattenresurser och biologisk mångfald av naturliga system
- Inverkan på djurlivet av mänskliga aktiviteter och krav, skydd och förvaltning samt ekosystem och hållbarhet
- Luftföroreningar och yttre rymden: ozonlagret, mänsklig aktivitet i rymden samt skydd och förvaltning av gemensamt ägda globala tillgångar
- Rörligheten för gods och människor: effekterna detta har på miljön och människors hälsa samt socioekonomiska förskjutningar
- Population: sociala strukturer och resurser, storlek och krav, köns och åldersrelaterade problem och avfallsproduktionstrender
- Migration: problem relaterade till samhällsförändringar: sammansättningar och mönster, distributionsproblem och politiska förändringar
- Industri: konkurrens, farligt avfall, land-, luft- och vattenföroreningar samt miljöaspekter
- Handel och finans: handelns påverkan på miljön
- Trygghet, krig och terrorism: dess påverkan på miljön, konflikter och brist på naturresurser, konfliktlösningsmetoder samt mänsklig trygghet
- Energiresurser: förstörelsen av, och bristen på, icke förnyelsebara resurser, exploatering av resurser, miljöförstöring och ekologiska konsekvenser
- Hälsa, utarmning av resurser och avfallsproduktion
- Fred, demokrati, rättvisa, och ansvar för hållbar utveckling och institutioner
- Livskvalitet, matbrist och hungersnöd, hälsofaror och sjukdomar som beror på miljöföroreningar
- Kunskap och utbildning om hållbar utveckling: bristen på kunskapsbaserade nätverk, integration av principerna för hållbar utveckling i alla val, avsaknaden av konsekvensbedömning för mänskliga aktiviteter och utvecklingsstrategier

Dessa teman skall läras ut i fyra steg:

1. Grundläggande kunskap om problemen: deltagande studenter kommer att få kunskap om ovanstående frågeställningar inom hållbar utveckling
2. Internationell rätt och hållbar utveckling: grundprinciperna inom internationell rätt, internationella mänskliga rättigheter och internationell handelsrätt. Integrationen och balanseringen av metoder och syften för normer inom dessa tre rättsområden (ekonomi, miljö och mänskliga rättigheter). Rollen och skyldigheterna som internationella institutioner har för implementering och främjande av konceptet hållbar utveckling, lagstiftning för hållbar utveckling och framtida perspektiv
3. Rättsnormerna och hållbar utveckling: rättsnormerna för ekonomi, miljö och mänskliga rättigheter på regional nivå. Implementeringsprocesserna, misslyckanden och framgångar, regionala organisationer såsom EU, NAFTA,

- OECD, samt afrikanska och asiatiska organisationer, rollen som internationella statliga och icke-statliga organisationer har i framhävandet av hållbar utveckling
4. Nationell och lokal nivå: den svenska miljöräkten och dess implementering, utövning och strategier för hållbar utveckling, en jämförelse mellan lagarna i olika länder. Studenterna skall på egen hand studera de nationella reglerna (i sitt respektive hemland)

Delkurs 7. Uppsats, internationell rätt och hållbar utveckling (15 hp)

Kursen består av följande delmoment och innehåll:

- Studenten skall lära sig den teoretiska delen inom metodologin för mänskliga rättigheter och hållbar utveckling.

Examensarbetet skall innehålla följande delar:

- Problemformulering, analys, metod och resultat.
- Uppsatsskrivning med problemformulering, undersökningsmetoder och analys.
- En muntlig presentation av studien.
- Inneha rollen som opponenter vid presentationen av ett annat arbete.
- Framställa examensarbetet/projektet i pappersform till institutionen samt i elektronisk form till universitetsbibliotekets webbsida DiVA enligt gällande regler.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, övningar, fallstudier, rollspel och seminarier.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen A, B, C, D, E, Fx eller F.

Betyget A utgör det högsta betygssteget, resterande betyg följer i fallande ordning där betyget E utgör det lägsta betygssteget för att vara godkänd. Betyget F innebär att studentens prestationer bedömts som underkända. Fx är ingen betygsgrad och används endast när studenten tillåts att komplettera sin examination.

Grunden för betyg avgörs av hur väl studenten har uppfyllt de förväntade studieresultaten. För betyget godkänd (E) ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda.

Varje delkurs examineras för sig:

Delkurs 1:

Examination sker genom seminarier och skriftlig hemtentamen.

Delkurs 2:

Examination sker genom skriftlig och muntlig tentamen.

Delkurs 3:

Examination sker genom en skriftlig seminarieuppgift (paper). En muntlig presentation av seminarieuppgiften och seminarier ingår i examinationen.

Delkurs 4:

Examination sker genom en skriftlig seminarieuppgift (paper). En muntlig presentation av seminarieuppgiften och seminarier ingår i examinationen.

Delkurs 5:

Examination sker genom en skriftlig seminarieuppgift (paper). En muntlig presentation av seminarieuppgiften och seminarier ingår i examinationen.

Delkurs 6:

Examination sker genom en skriftlig seminarieuppgift (paper). En muntlig presentation av seminarieuppgiften och seminarier ingår i examinationen.

Delkurs 7

Uppsatsen examineras genom framläggande och försvar av ett självständigt vetenskapligt arbete om 15 hp. Kursen examineras också genom opposition på annan uppsats, samt i övrigt aktivt deltagande under uppsattsseminarierna. Deltagande under uppsattsseminarier är obligatoriska.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i denna kurs: 1SK178 - 30 hp (motsvarar de första 30 hp i denna kurs)

1SK152 - 7,5 hp (motsvarar delkurs 1)

1SK153 - 7,5 hp (motsvarar delkurs 2)

1SK154 - 7,5 hp (motsvarar delkurs 3)

1SK183 - 7,5 hp (motsvarar delkurs 4)

1SK182 - 7,5 hp (motsvarar delkurs 5)

1SK157 - 15 hp (motsvarar delkurs 6)

1SK158 - 15 hp (motsvarar delkurs 7).

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1. Introduktion till internationell rätt

Malanczuk, Peter (2003), *Akehurst's Modern Introduction to International Law*, London: Routledge. eISBN: 9780203427712. (400 s.)

Juridiska texter och artiklar tillhandahållna av institutionen för statsvetenskap eller via Internet. (600 s.)

Delkurs 2. Internationell rätt om mänskliga rättigheter

Smith, Rhona K. M. (2005), *Textbook on International Human Rights Law*, Oxford: Oxford University Press. (371 s.)

Övriga läromedel (lagtexter, artiklar och fall). (650 s.)

3. Mänskliga rättigh. i ett hist., fil. och teor. perspektiv

Hunt, Lynn, *Inventing Human Rights: A History*, New York & London: Norton & Co, senaste upplagan. (260 s.)

Ishay, Micheline R, *History of Human Rights: From Ancient Times to the Globalization Era*, Berkeley: University of California Press, senaste upplagan. (400 s.)

Lauren, Paul Gordon (2008), "History and Human Rights: People and Forces in Paradoxical Interaction", *Journal of Human Rights* 7, sidorna 91-103. (13 s.)

Kompendium med texter och dokument (200 s.)

Delkurs 4. Terrorism - ett multidisciplinärt perspektiv

Combs, Cindy C, *Terrorism in the Twenty First Century*, Boston: Pearson, senaste upplagan. (287 s.)

Juergensmeyer, Mark, *Terror in the Mind of God: The Global Rise of Religious Violence*, Berkeley: University of California Press, senaste upplagan. (300 s.)

Ali, Tariq, *The Clash of Fundamentalism: Crusades, Jihads and Modernity*, London:

Verso, senaste upplagan. (305 s.)

Övriga läromedel (lagtexter, artiklar och fall). (200 s.)

Dk 5. Intr. till int. ekon. rätt, handelsrätt och inve. rätt

Lowenfeld, Andreas F. (2007), *International Economic Law*, Oxford: Oxford University Press. (904 s.) ISBN: 9780199226948.

Övriga läromedel artiklar, internationella konventioner och fall. (300 s.)

Delkurs 6. Internationell rätt och hållbar utveckling

Segger, MarieClaire Cordonier och Khalfan, Ashfaq (2005), *Sustainable Development Law: Principles, Practises and Prospects*, Oxford: Oxford University Press. (419 s.)

Artiklar, internationella konventioner och fall. (800 s.)

Dk 7. Uppsats, internationell rätt och hållbar utveckling

Coomans, Fons, Grünfeld, Fred & Kamminga, Menno T. (red.) (2009), *Methods of Human Rights Research*, Antwerpen; Oxford: Intersentia. (260 s.) (Denna bok riktar sig främst till dem som skriver sin uppsats inom mänskliga rättigheter, men vissa delar är även relevanta för dem som skriver inom lagstiftning för hållbar utveckling.)

Dalal-Clayton, Barry & Bass, Stephen (2002), *Sustainable Development Strategies: A resource book*, Earthscan Publications. (325 s.) ISBN: 1853839469. (Denna bok riktar sig främst till dem som skriver sin uppsats inom lagstiftning för hållbar utveckling men vissa delar är även relevanta för dem som skriver inom mänskliga rättigheter.)

Studiematerial: artiklar om metodologi inom forskning om mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. (200 s.)

Litteratur väljs i samråd med handledare/examinator.